

Lapuan yhteiskuivuri

Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma

1. Hankkeen tausta ja tarve

Lapua on voimakasta maatalousaluetta ja tarve uusille viljankuivaamoinvestoinneille on koko ajan olemassa. Tarvetta tulee vanhan kaluston uusimisesta sekä tilakorakenteen muutoksen seurauksena, jolloin entinen kuivauskapasiteetti ei ehkä enää riitä vaan tarvitaan isompia yksiköitä. Viljanviljelyn kustannuspaineet pakottavat kuitenkin miettimään tilakohtaisille investoinneille muitakin vaihtoehtoja ja tästä syystä Lapualla on viljelijöiden keskuudessa virinnyt ajatus ison ja tehokkaan kuivuriyksikön rakentamisen selvittämisestä.

Kuivurien suurimman käyttökustannuksen muodostaa energiasta maksettava hinta. Tulevaisuudessa öljyn hinta todennäköisesti tulee nousemaan ja se aiheuttaa suuren kustannuserän käyttäjille. Kuivuriselvityksessä pidetäänkin energialähteen selvittämistä yhtenä tärkeimmistä asioista muun liiketoiminnallisen selvitystyön rinnalla. Suomessa on jo muutamia kaukolämmöllä toimivia viljankuivureita ja kaukolämpö voisi soveltua kuivauksen energialähteeksi myös Lapualla. Kaukolämpöverkko ja kattilalaitos ovat normaalisti elo - syyskuussa melko vähäisellä käytöllä, joten laitoksessa olisi käytettävissä vajaan kapasiteettia. Kattilateho olisi myös riittävä suurikokoisenkin viljankuivaamon tarpeisiin. Energian hinta olisi selvästi polttoöljyä halvempi. Suuressa yhteiskuivurissa saataisiin mittakaavaetuja ja kustannussäästöä verrattuna tilakohtaisiin kuivureihin.

Lapualla on viljelijöillä yhteistyöhalukkuutta tehokkaan viljankuivuriyksikön toiminnan selvittämiseen ja mahdollisesti sen rakentamiseen myöhemmässä vaiheessa. Tältä käytännön tarveperustalta on päädytty jäljempänä esiteltävään yhteiskuivurihankkeen hankesuunnitelmaan. Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat MTK-Lapua, Lapuan maatalousseura ja Sedu Aikuiskoulutus, liikelaitos, joka toimii myös hankkeen hakijana ja hallinnoijana.

2. Tavoite

Hanke on elinkeinollinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on

- **selvittää ja kartoittaa** Lapualla toimivien viljanviljelytilojen alkuvaiheen kiinnostusta ja myöhemmin sitoutumista tehokkaaseen viljankuivuri-investointiin, joka suunniteltaisiin liiketoiminnallisen yhteistyön pohjalta. Alkuvaiheen selvitystyöhön sisältyisi mm. mukaan lähtevien tilojen määrä, viljapinta-ala ja kuivattava viljamäärä sekä mahdollisesti varastoitavan viljan määrä ym.

- **pohjatietojen perusteella laskea kuivurin tarvittava tehokapasiteetti,** laitteiston tekniset vaatimukset ja varastosilojen koko ja siihen liittyvä tekniikka tarkoituksenmukaisten vaihtoehtojen mukaan vertailujen tekemiseksi.
- **laskea saatujen tietojen perusteella rakennuskustannukset** ottaen huomioon käytettävissä olevat energiavaihtoehdot.
- **tehdä kuivurin toimintavaihtoehdoille alustavia kannattavuuslaskelmia** ja kartoitetaan rahoitusvaihtoehdot sekä investoinnin aikataulu.
- **laatia selvitys yhteistyön juridisesta muodosta** (yhtiömuodot yms.)

3. Hankkeen toteutus ja sisältö

A) Kyselyt tiloille

Selvitetään kiinnostus yhteiskuivurihankkeesta ja maatilojen viljankuivauksen tarve/pinta-alat ja viljan varastointitarve.

Kyselyyn liittyy myös laajempi kysymys tulevaisuuden suunnitelmista, viljan tuotannon laajuudesta ja yhteistyöstä. Samoin annetaan mahdollisuus esittää viljelijän omia näkemyksiä ja ehdotuksia/ideoita, kuinka viljan käsittely, kuivaus ja varastointi tulisi järjestää.

B) Varsinainen yhteiskuivurin selvitystyö, joka sisältää mm. seuraavia asiakokonaisuuksia:

❖ Liiketoiminta ja kannattavuus

Liiketoimintamallien selvitys ja niiden vaihtoehtoiset vertailut. Miten yhteiskuivurin kannattava liiketoiminta tuli järjestää? Mitkä ovat liiketoiminnan edellytykset viljakaupan eri markkinatilanteissa ja miten es. viljamäärät vaikuttavat? Yhteiskuivurin mahdolliset yhteistyökumppanit – miten hoidetaan viljan markkinointi eteenpäin?

Selvitetään eri kuivurityyppien rakentamis-/käyttökustannukset ja mitä mahdollinen rakennusprojekti tulisi kokonaisuudessa maksamaan.

❖ Viljalogistiikka

Viljaliiketoimintaan vaikuttaa oleellisesti logistiikka. Logistiikkaselvityksessä tarkastellaan tilojen ja kuivurin välistä viljaliikennettä ja sen rationalisointimahdollisuuksia kustannusten säästämiseksi.

❖ Kuivurivaihtoehdot ja varastointitekniikka

Selvitetään ja vertaillaan erilaisia teknisiä ratkaisuja kuivurityypeistä kuten lämminilmakuivurit ja varastokuivurit sekä varastoinnin tekniset ratkaisut. Pyydetään kuivurivalmistajilta kuivurien laite-esittelyt yhteiskuivurin teknisiin ratkaisuihin.

Kartoitetaan yhteiskuivurin mahdolliset keskeiset rakennuspaikat.

❖ **Energialähteet ja lämmöntuotanto**

Energiakustannus on oleellinen kuivurin käyttökustannus. Selvitetään kuivurissa käytettävät energiavaihtoehdot ja niiden taloudellisuus. Esimerkiksi öljy, kaukolämpö ja muut kotimaiset polttoainevaihtoehdot.

❖ **Yhteistyö – yhtiömuodot**

Selvitetään ja haetaan sopivin yhteiskuivurin ympärille perustettavan yhteenliittymän juridinen muoto. Lähinnä tulee selvittäväksi eri yhtiömuotoja kuten osuuskunta tai osakeyhtiö. Yhtiömuotoa valittaessa otetaan huomioon toiminnan joustavuus ja omistajien tarpeet.

❖ **Rahoitusvaihtoehdot**

Selvitetään rahoituksen järjestämistä hankkeelle. Selvitykseen sisältyy mm. julkisen rahoituksen mahdollisuus (investointituet ym.) ja pankkirahoitus ja osakkaiden omarahoitus. Rahoitusta suunniteltaessa selvitetään omistajapohjaan liittyvät rajoitukset ja lainoitusvaatimukset.

❖ **Hankkeen vaiheistus ja Investointiaikataulu**

Laaditaan aikataulu koko hankkeelle suunnittelusta rakentamisvaiheeseen. Kuvataan hankkeen eri vaiheet ja erityisesti investointeihin liittyvien kilpailutusten vaatimukset.

C) Käytettävät työtavat

Selvitystyötä tekee hankkeelle osa-aikaisesti valittava projektipäällikkö. Hän huolehtii hankkeen käytännön toimenpiteistä ja hankkeen eri vaiheiden toteuttamisesta sekä toimii yhteyshenkilönä hankkeen kohderyhmän kanssa. Tämän lisäksi hankkeessa käytetään **asiantuntijapalveluja** (ostopalvelut) liitteessä 1. kuvatun periaatteen mukaisesti. Kohderyhmän tarpeiden selvittämiseksi hankkeessa on kaksi **työpaja**-tyyppistä työskentelypäivää, jossa käydään läpi selvitystyössä tulleita vaihtoehtoja ja haetaan yhteisiä ratkaisumalleja.

Edelleen hankkeen puitteissa on suunniteltu tehdä **kaksi opintomatkaa**, joiden tarkoituksena on käydä tutkimassa käytännössä miten eri tekniset ratkaisut on toteutettu ja mitkä ovat käyttökokemukset.

Ensimmäinen matka suunniteltu **kotimaan opintomatkaksi**, jossa kohteina ovat lähinnä jo Suomessa käytössä olevat ratkaisut niin tekniikan kuin toiminnankin osalta.

Toinen matka on ulkomaanmatka ja suunniteltu tehtäväksi Ruotsiin (tai vaihtoehtoisesti Tanskaan). Tätä matkaa pidetään tärkeänä sen vuoksi, että hankkeen suunnittelussa osattaisiin paremmin ottaa huomioon myös vaihtoehtoiset laiteratkaisut ja vaihtoehtoiset viljan käsittely- kuivaus ja varastointitavat, joista ei ainakaan vielä ole Suomessa riittävästi tietoa ja kokemusta. Tässä kuivurihankkeessa haetaan erityisesti kustannus- ja energiatehokasta ja tekniikaltaan yksinkertaista ratkaisua, jota ei nykyisellään ole ehkä vielä tarjolla kotimaan markkinoilla.

Ulkomaanmatkan budjetti on laskettu 10 -15 osallistujalle, joilla on vähintään 50% omavastuu matkan kustannuksista.

❖ **Hankkeen resurssit**

Hankkeelle palkataan yksi osa-aikainen projektipäällikkö, jonka toimenkuvaa on jo edellä kuvattu. Hankkeen muita henkilöresursseja tulevat olemaan oman organisaation johto- ja taloushallintatyö. Organisaatiomme yleiset resurssit ilmenevät hankesuunnitelman kohdasta 1., jossa on oman toiminnan kuvaus ja myös taloudelliset tunnusluvut.

Muut henkilöresurssit ovat lähinnä ostopalveluina hankittavia asiantuntijapalveluja. Hanke on vahvasti yhteistyöhanke, jossa kumppaneina ja ruohonjuuritason toimijoina ja samalla resurssina ovat kohderyhmän edustajat eli lapualaiset viljelijät.

5. Yhteistyötahot

Hankkeen tärkeimpinä yhteistyötahoina ovat Lapuan ja lähialueen viljelijät. MTK – Lapua, Lapuan Maatalousseura ja Lapuan kaupunki.

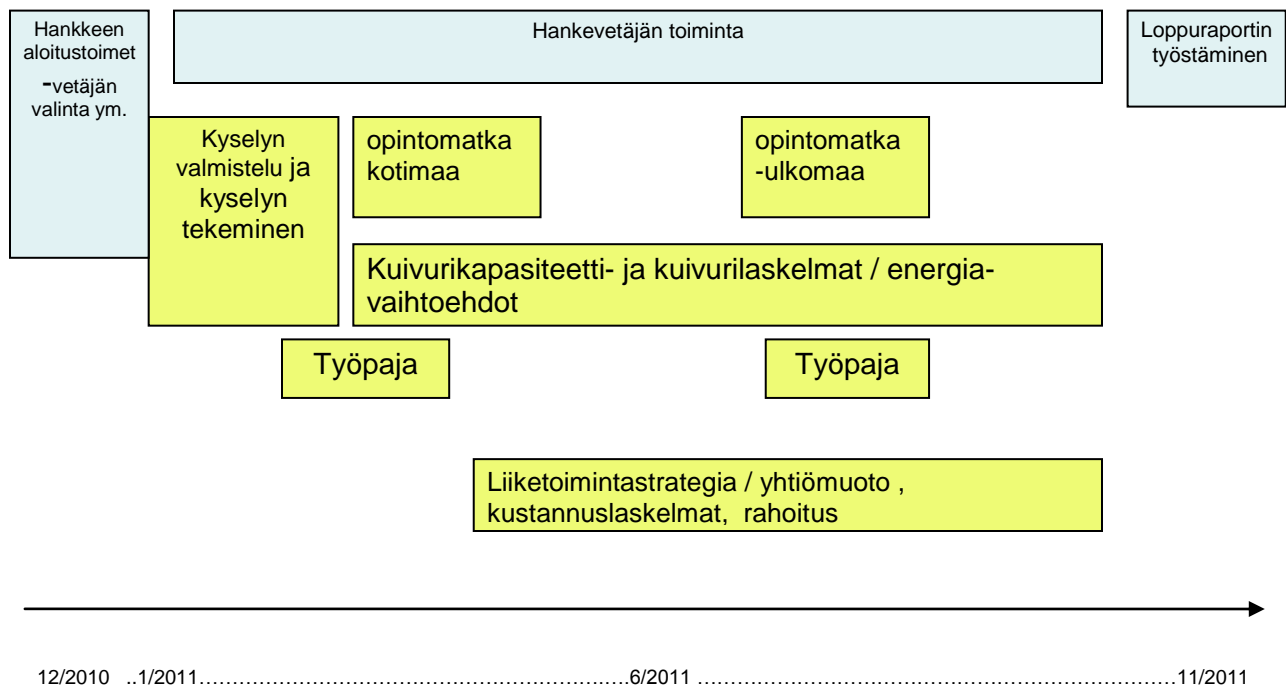
4. Ohjausryhmä

Hankkeelle ei nimetä ohjausryhmää.

6. Aikataulu

Hankkeen toteutusaikataulu on 1.12.2010 – 30.11.2011

Hankkeen toimenpiteet 2010 - 2011

9. Tiedotus

Hankkeen tiedotus hoidetaan kirjeitse ja sähköpostilla hankkeeseen osallistujille. Ulkoinen tiedotus hoidetaan hankevetäjän toimesta. Hankkeen viestintäsuunnitelma seuraa liitteessä 3.

Pasi Artikainen
Aikuiskoulutusjohtaja
Sedu Aikuiskoulutus

Tarmo Vuorenmaa
Aikuiskoulutuspäällikkö
Sedu Aikuiskoulutus

Liitteet:

1. Ostopalveluiden kilpailutus
2. Kustannusten jakoperusteet
3. Viestintäsuunnitelma
4. Sedu Aikuiskoulutuksen hankkeet